Euroopa Parlament
2019-2024

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2021/0046(COD)

16.11.2021

***I
RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/816, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning määrust (EL) 2019/818, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816, et kehtestada kolmandate riikide kodanike taustakontroll välispiiridel (COM(2021)0096 – C9-0088/2021 – 2021/0046(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Arvamuse koostaja: Birgit Sippel

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ▌ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.
Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT 5

SELETUSKIRI 15

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/816, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning määrust (EL) 2019/818, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816, et kehtestada kolmandate riikide kodanike taustakontroll välispiiridel
(COM(2021)0096 – C9-0088/2021 – 2021/0046(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2021)0096),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 16 lõiget 2, artiklit 74, artikli 78 lõike 2 punkti e, artikli 79 lõike 2 punkti c, artikli 82 lõike 1 teise lõigu punkti d, artikli 85 lõiget 1, artikli 87 lõike 2 punkti a ja artikli 88 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0088/2021),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A9-0000/2021),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Pealkiri

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Ettepanek:	Ettepanek:
EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,	EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega muudetakse määrust (EL) 2019/***816, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning määrust (EL) 2019/***818, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816, et kehtestada kolmandate riikide kodanike taustakontroll välispiiridel	millega muudetakse määrust (EL) 2019/818, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816, et kehtestada kolmandate riikide kodanike taustakontroll välispiiridel
	Or. en

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) Määruses (EL).../... [taustakontrolli määrus][17] on sätestatud, et taustakontrolli tegemisel tuleks julgeoleku eesmärgil automaatselt kontrollida samu süsteeme, nagu on ELi reisiinfo ja -lubade süsteemiga ette nähtud viisa või reisiloa taotlejate puhul. Eelkõige on määruses …/… [taustakontrolli määrus][18] sätestatud, et taustakontrolli läbivate isikute isikuandmeid tuleks kontrollida Europoli andmetes, Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasis (SLTD) ja Interpoli hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasis (TDAWN), samuti kolmandate riikide kodanike	***välja jäetud***

andmeid sisaldavas Euroopa karistusregistrite infosüsteemis (ECRIS-TCN) terroriaktide ja muude raskete kuritegude toimepanekus süüdimõistetud isikute andmetes.

---

[17] Op. cit. allmärkus 15.

[18] Op. cit. allmärkus 15.

Or. en

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(3) Juurdepääs ECRIS-TCNile on vajalik asutustele, kes on määratud tegema määruses (EL).../... [taustakontrolli määrus][19] sätestatud taustakontrolli, et teha kindlaks, kas isik võib kujutada endast ohtu sisejulgeolekule või avalikule korrale.	***välja jäetud***

---

[19] Op. cit. allmärkus 15.

Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) Määrus (EL).../... [taustakontrolli määrus][20], mis on Schengeni õigustiku edasiarendus piiride valdkonnas, muudab määrusi (EÜ) nr 767/2008[21], (EL) 2017/2226[22], (EL) 2018/1240[23] ja (EL) 2019/817,[24] millega samuti arendatakse edasi Schengeni õigustikku piiride valdkonnas, et anda taustakontrolli tegemiseks juurdepääsuõigus	***välja jäetud***

viisainfosüsteemi (VIS), riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) ning ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) andmetele. Määruse (EL) 2019/816 samaaegne muutmine taustakontrolli eesmärgil ECRIS-TCNi juurdepääsuõiguste andmiseks ei saa aga muutuva geomeetria tõttu kuuluda samasse määrusesse, kuna määrus, millega luuakse ECRIS-TCN, ei ole Schengeni õigustiku edasiarendus. Määrust (EL) 2019/816 tuleks seepärast muuta eraldi õigusaktiga.

---

[20] Op. cit. allmärkus 15.

[21] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60–81).

[22] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20).

[23] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

[24] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/817, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime

raamistik piiride ja viisade valdkonnas ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1861 ning nõukogu otsuseid 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK (ELT L 135, 22.5.2019, lk 27).

Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Kuna liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada käesoleva määruse eesmärki, nimelt võimaldada juurdepääsu ECRIS-TCNile, et teha julgeolekukontrolle, mis on kehtestatud määrusega (EL).../... [taustakontrolli määrus][25], mille eesmärk on omakorda tugevdada Schengeni alale sisenevate isikute kontrolli ja nende suunamist asjakohastesse menetlustesse, küll aga saab seda saavutada üksnes liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.	***välja jäetud***

[25] Op. cit. allmärkus 15.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1
Määrus (EL) 2019/816
Artikkel 1(e) – artikkel 2 – artikkel 3(6) – artikkel 5 – artikkel 7 – artikkel 7 a (uus) – artikkel 24(1)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Artikkel 1	***välja jäetud***
Määruse (EL) 2019/816 muutmine	
Määrust (EL) 2019/816 muudetakse järgmiselt.	
1. Artiklile 1 lisatakse punkt e:	
„e) tingimused, mille alusel pädevad asutused kasutavad ECRIS-TCNi määruse (EL).../... [28][taustakontrolli määrus]* kohase julgeolekukontrolli tegemiseks.“	
_____	
**** Määrus (EL) …/… [millega kehtestatakse kolmandate riikide kodanike taustakontroll välispiiridel ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/817] (ELT …)***	
2. Artikkel 2 asendatakse järgmisega:	
„Artikkel 2	
Kohaldamisala	
Käesolevat määrust kohaldatakse nende kolmandate riikide kodanike isikuandmete töötlemisel, kelle suhtes on liikmesriigis tehtud süüdimõistev kohtuotsus, et selgitada välja liikmesriigid, kus selline otsus tehti[, ning ka piirihalduse eesmärgil][29]. Välja arvatud artikli 5 lõike 1 punkti b alapunkti ii, kohaldatakse käesoleva määruse sätteid, mida kohaldatakse kolmanda riigi kodanike suhtes, ka liidu kodanike suhtes, kellel on ka kolmanda riigi kodakondsus ja kelle suhtes on liikmesriigis tehtud süüdimõistev kohtuotsus.	
Käesoleva määrusega samuti:	
a) hõlbustatakse isikute õiget tuvastamist ja aidatakse sellele kaasa kooskõlas käesoleva määruse ja määrusega (EL) 2019/818;	

b) toetatakse määruse (EL).../... [taustakontrolli määrus] eesmärke julgeolekukontrollide tegemisel.“

3. Artikli 3 punkt 6 asendatakse järgmisega:

6) „pädevad asutused“ – keskasutused ja Eurojust, Europol, Euroopa Prokuratuur[, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametis loodud ETIASe kesküksus][30] ning määruse (EL).../... [taustakontrolli määrus] artikli 6 lõike 7 esimeses lõigus osutatud asutused, kes on pädevad käesoleva määruse kohaselt ECRIS-TCNile juurde pääsema või selles päringuid tegema;

4. Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„c) määruse (EL) 2018/1240 ja määruse (EL).../... [taustakontrolli määrus] artiklite 11 ja 12 kohaldamisel märge selle kohta, et asjaomane kolmanda riigi kodanik on süüdi mõistetud määruse (EL) 2018/1240 lisas loetletud terroriaktis või muus kuriteos, kui see on siseriikliku õiguse kohaselt karistatav vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kolm aastat, ning sellisel juhul süüdimõistva kohtuotsuse teinud liikmesriigi kood (liikmesriikide koodid).“;

b) pärast lõiget 6 lisatakse järgmine lõige 7:

„7. Kui päringutabamused saadakse määruse (EL) .../... [taustakontrolli määrus] artiklites 11 ja 12 osutatud julgeolekukontrolli tulemusel, on juurdepääs käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud märgetele ja süüdimõistva kohtuotsuse teinud liikmesriigi koodile (liikmesriikide koodidele) ning nende kohta päringu tegemine võimalik üksnes määruse (EL) …/… [taustakontrolli määrus] artikli 6 lõikes 7 osutatud pädevatel asutustel

kõnealuse määruse kohaldamisel.“

5. Artikli 7 lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Päringutabamuse korral teatab kesksüsteem pädevale asutusele automaatselt, millistel liikmesriikidel on karistusregistriandmeid kolmanda riigi kodaniku kohta, ja lisab seotud viitenumbrid, millele on osutatud artikli 5 lõikes 1, ja vastavad isikuandmed. Neid isikuandmeid võib kasutada üksnes asjaomase kolmanda riigi kodaniku isikusamasuse kontrollimiseks. Kesksüsteemis tehtud otsingu tulemust võib kasutada üksnes järgmistel eesmärkidel:

a) raamotsuse 2009/315/JSK artikli 6 kohase taotluse esitamiseks;

b) käesoleva määruse artikli 17 lõikes 3 osutatud taotluse esitamiseks;

c) [piirihalduse eesmärgil][31];

d) selleks, et hinnata, kas kolmanda riigi kodanik, kes peab läbima taustakontrolli, kujutab endast ohtu avalikule korrale või julgeolekule kooskõlas määrusega (EL).../... [taustakontrolli määrus].“

6. Artikli 7 järele lisatakse artikkel 7a:

„Artikkel 7a

ECRIS-TCNi kasutamine taustakontrolli eesmärgil

Määruse (EL) .../... [taustakontrolli määrus] artikli 6 lõikes 7 osutatud pädevatel asutustel on õigus pääseda juurde kolmandate riikide kodanike andmeid sisaldavale Euroopa karistusregistrite infosüsteemile (ECRIS-TCN) ja teha selles päringuid määruse (EL) 2019/818 artiklis 6 sätestatud Euroopa otsinguportaali kaudu, et täita neile määruse (EL) .../... [taustakontrolli määrus] artikliga 11 antud ülesandeid.

Määruse (EL).../... [taustakontrolli määrus] artiklis 11 osutatud julgeolekukontrolli eesmärgil on esimeses lõigus osutatud pädevatel asutustel juurdepääs üksnes ühise isikuandmete hoidla andmekirjetele, millele on lisatud märge vastavalt käesoleva määruse artikli 5 lõike 1 punktile c.

Riiklike karistusregistrite andmetega tutvumine ECRIS-TCNis märgistatud andmete põhjal toimub kooskõlas siseriikliku õigusega ja kasutades riiklikke kanaleid. Asjaomased riiklikud asutused esitavad määruse (EL).../... [taustakontrolli määrus] artikli 6 lõikes 7 osutatud pädevatele asutustele arvamuse kahe päeva jooksul, kui taustakontroll tehakse liikmesriigi territooriumil, või nelja päeva jooksul, kui taustakontroll tehakse välispiiril. Kui arvamust ei saadeta nimetatud tähtaja jooksul, tähendab see, et julgeolekukaalutlusi ei tule arvesse võtta.“

7. Artikli 24 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kesksüsteemi ja ühisesse isikuandmete hoidlasse sisestatud andmeid töödeldakse üksnes järgmistel eesmärkidel:

a) nende liikmesriikide kindlakstegemiseks, kellel on kolmandate riikide kodanike kohta karistusregistriandmeid,

b) [piirihalduse eesmärgil][32] või

c) taustakontrolli tegemiseks vastavalt määruse (EL).../... [taustakontrolli määrus] artiklile 11.“

---

28 ELT ….

29 SWD(2019) 3 final.

30 Op. cit. allmärkus 29.

31 Op. cit. allmärkus 29.

32 Op. cit. allmärkus 29.

Or. en

Selgitus

Raportöör ei ole veendunud, et sätted, millega antakse pädevatele asutustele üldine juurdepääsuõigus, on vajalikud, et võimaldada tõhusat taustakontrolli.

SELETUSKIRI

Raportöör esitab allpool peamised põhjused muudatusettepanekute kohta, mis on esitatud raporti projektis ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/816 (ECRIS-TCN) ja määrust (EL) 2019/818 (koostalitlusvõime politsei- ja õiguskoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas) ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816, et kehtestada kolmandate riikide kodanike taustakontroll välispiiridel (2021/0046 (COD)), mille komisjon võttis vastu 2021. aasta märtsis.

Selle määrusega püüdis komisjon muuta määrust 2019/816 eraldi, et näha ette juurdepääsuõigus seoses kavandatud taustakontrolli määrusega, ning muuta määrust (EL) 2019/818 erineva õigusliku aluse ja muutuva geomeetria tõttu.

Alates raportööri määramisest 22. märtsil 2021 on toimunud mitu arvamuste vahetust, sealhulgas kohtumised variraportööridega ja kohtumised väliste sidusrühmadega.

Raportöör jagab komisjoni üldeesmärki lubada taustakontrolli ajal kasutada kolmandate riikide kodanike puhul ühist isikuandmete hoidlat (CIR) ja Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN). Raportöör ei ole siiski veendunud, et sätted, millega antakse pädevatele asutustele üldine juurdepääsuõigus, on vajalikud, et võimaldada tõhusat taustakontrolli.

Raportöör peab kahetsusväärseks, et komisjon ei koostanud taustakontrolli ettepaneku ja sellele järgnenud ettepaneku mõjuhinnangut. Raportöör soovib avaldada tänu Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse mõju eelhindamise üksusele ja vastavatele töövõtjatele uue rände- ja varjupaigapakti horisontaalse asendava mõjuhinnanguga seotud töö eest. Raportöör soovib samuti avaldada tänu Euroopa Parlamendi kodanike õiguste ja põhiseadusküsimuste poliitikaosakonna uuringu autoritele.